

ΙΕΡΟΣ

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ
ΠΡΟΝΟΙΑ ΜΕΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ, ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΔΑΠΑΝΗ, ΔΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚ. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ «ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ»

ΕΤΟΣ Β' | ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ τῇ 17 Νοεμβρίου 1912 | ΑΡΙΘ 85

«Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ εὐσπλαγγνίσθη ἐπ' αὐτούς καὶ ἐθερά-
πευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν».
(Ματθ. ιδ', 14).

Ἡ ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΖΙΖΑΝΙΩΝ

(Ματθ. ΙΓ', 24—30, 36—43).

Ὁν τρόπον ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως, οὕτω καὶ ἡ ταύτη ἀκολουθοῦσα ἐν τῇ διηγήσει τοῦ ἱ. Εὐαγγελιστοῦ παραβολὴ τῶν ζιζανίων παραλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἐκ τοῦ πᾶσι σχεδὸν τοῖς ἀκροαταῖς Αὐτοῦ γνωστοῦ καὶ συμπαθοῦς γεωργικοῦ κύκλου.

Ἐν τῇ παραβολῇ τοῦ σπορέως ἐν γραφικωτάτῃ πιστῇ εἰκόνι ἀναπαρίσταται ἡ σπορὰ καὶ ἡ ποικίλη τύχη αὐτῆς συνωδὰ τῇ τοῦ ἐδάφους δεκτικότητι. Διὰ τῆς αἰσθητῆς δὲ ταύτης εἰκόνας προβάλλεται ἀπῳς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡ τύχη τοῦ θείου τοῦ Κυρίου κηρύγματος καὶ παρέχονται οἱ λόγοι τῆς μὴ ὑπὸ τῶν πλειστων ἀποδοχῆς καὶ ἐνσπερήσεως αὐτοῦ.

Ἐν τῇ παραβολῇ τῶν ζιζανίων διὰ τῆς ἐπιβούλου εἰς τὸν ἤδη ἐσπαρμένον ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἀργὸν ἐπισπορᾶς σπερμάτων τοῦ γνωστοῦ τούτου ἐπιβλαβοῦς παρσίτου (τῶν ζιζανίων) ἀπεικονίζεται ἐξ ἕσου γραφικῶς καὶ ζωηρῶς ἡ κατάστασις τῆς διὰ τοῦ ἔργου καὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ Κυ-

ρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων ἰδρυθείσης ἐπὶ τῆς γῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία καλεῖται ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ τῶν ἱ. Εὐαγγελίων, βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἢ τῶν Οὐρανῶν, διότι ἀποτελεῖ αὐτὴ τὴν ἐπὶ γῆς βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ θελήματος Αὐτοῦ, μέλλοντος νὰ ἐπικρατήσῃ τελείως ἐν τῇ ἐν Οὐρανοῖς βασιλείᾳ μετὰ τὴν συντέλειαν τοῦ κόσμου.

Τὴν ἀτέλειαν ἴδ' ἀκριβῶς τῆς ἐπὶ γῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἰδρυθείσης ὑπὸ τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ, πειρᾶται νὰ παραστήσῃ διὰ τῆς παραβολῆς τῶν ζιζανίων ὁ Κύριος.

Τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τὸν λόγον Αὐτοῦ τούτου δὲν ἀποτελεῖ μόνον σῖτος καθαρῶς, γνήσιοι καὶ ἐλλικρινεῖς υἱοὶ τῆς βασιλείας, τέκνα πιστὰ καὶ ἀγνὰ τὸν βίον καὶ τὰ φρονήματα καὶ τὰς διαθέσεις, ἀλλὰ καὶ ζιζάνια κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πασιφανῆ, Χριστιανοὶ κί-

βδηλοὶ, ὀνόματι καὶ προσχήματι μόνον τοιοῦτοι, ἄλλως δὲ ἀφιστάμενοι τῆς Χριστιανικῆς ἀληθείας ἢ οὐδαμῶς ἀνταποκρινόμενοι πρὸς τὸν ἠθικὸν τοῦ πιστοῦ χαρακτήρα. Ἄλλ' ὡς τὰ ζιζάνια παρὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν προσγινομένην τῷ σίτῳ ζημίαν καταλείπονται παρὰ τῷ σίτῳ καὶ δὲν ἐκριζοῦνται, μήπως κατὰ τὴν ἐκριζωσιν αὐτῶν προσγένηται μείζων ἢ ζημία εἰς τὸν οἶτον, συνεκριζωθῆ ἢ δηλ. πολλαχοῦ καὶ αὐτός, οὕτω καὶ οἱ κατὰ τὰς ἰδέας ἢ τὸν βίον καὶ τὰς πράξεις μὴ ἀληθινοὶ Χριστιανοὶ δέον κατὰ τὴν ῥητὴν ἐπιταγὴν τοῦ Κυρίου νὰ ὦσιν ἀνεκτοὶ ἐν τοῖς κόλποις τῆς Ἐκκλησίας παρὰ τὴν πρόδηλον ἀπ' αὐτῶν ἠθικὴν ζημίαν ἄχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.

Τοιοῦτον—πρὸς τῷ μικτῷ χαρακτήρι τῶν ἀποτελούντων τὴν ἐπὶ γῆς βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τὴν Χριστιανικὴν τ. ἔ. Ἐκκλησίαν—εἶνε τὸ κατ' ἐξοχὴν διδάγμα, ὅπερ διδάσκει καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ ἐγκολάψῃ ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἀκροατῶν Αὐτοῦ ὁ Κύριος διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης. Ἡ ἀνεκτικότης καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς οὕτως ἢ ἄλλως ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ κατὰ Χριστὸν ζωῇ ἀποκλίνοντας τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ.

Ἡ ἀνεκτικότης πρὸς τοὺς οὕτως ἀποσπάσαντας κατ' οὐσίαν ἐαυτοὺς τοῦ ἀληθινοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ὥστε ἐξωτερικῶς

μόνον (κατ' ὄνομα) νὰ προσομοιάζωσιν οὕτοι πρὸς τὰ ἀληθινὰ Αὐτοῦ μέλη, καίτοι πράγματι καὶ κατ' οὐσίαν εἰσὶν οὕτοι υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, ἐμφοροῦνται δηλ. σατανικῶν ἰδεῶν καὶ φρονημάτων, ἐλαύνονται καὶ χειραγωγοῦνται ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν ὑπὸ τῆς πονηρᾶς ταύτης ἀρχῆς.

Ἄλλ' ὅτι ἡ ἀνεκτικότης ἐν ἀναφορᾷ εἰς τοὺς μὴ γνησίους Χριστιανοὺς ἀπὸ μέρους ἰδία τῶν πεπιστευμένων τὴν διακυβέρνησιν τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας δὲν ἀποκλείει τὴν ἐν ᾧ ἔσονται μετὰ πάσης τῆς προσηκούσης περὶ σκέψεως λήψιν ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀναγκαίων μέτρων πρὸς ἐπαναφορὰν τῶν πλανωμένων καὶ ἀτακτούντων εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ πρέποντος, πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ κ.τ.λ. οἰκοθεν φανερόν, τοσοῦτω δὲ μᾶλλον ἢ παμαντορικῆ αὐτῆς μέριμνα καὶ τὰ πειθαρχικὰ μέτρα δὲν ἀποκλείονται διὰ τῆς ἐπιταγῆς τοῦ Κυρίου, ὅπως ἀφεθῶσι τὰ ζιζάνια, ἵνα συναυξάνωνται μετὰ τοῦ σίτου ἄχρι τῆς συντελείας τοῦ κόσμου, ὅσοι τὸ ἀμέσως ἐν τῇ παραβολῇ διδασκόμενον—ὡς φαίνεται ἐκ τῶν θεριστῶν, οἵτινες εἶνε οἱ ἄγγελοι οὐχὶ δὲ οἱ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας—δὲν εἶνε ἡ στάσις καὶ συμπεριφορὰ τῶν ποιμένων πρὸς τοὺς ὑπὸ τὴν κυβερνητικὴν αὐτῶν ἐξουσίαν διατελοῦντας Χριστιανοὺς, ἀλλ' ἢ

στάσις καὶ συμπεριφορὰ αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ, ὅστις διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης διδάσκει, οὐ τὴν τελευταίαν κρίσιν Αὐτοῦ διὰ πάντας γνησίους τε καὶ μὴ Χριστιανούς, ἐναρέτους τε καὶ ἀμαρτωλούς, ἐπιφυλάσσει κατὰ τὴν συντέλειαν τοῦ αἰῶνος. Ὅ,τι δὲ περι τῆς στάσεως καὶ συμπεριφο-

ρᾶς τῆς διοικήσεως Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτὴν Χριστιανοὺς διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης διδάσκειται, ἐμμέσως μόνον δι' αὐτῆς διδάσκειται, καὶ συνάγεται ἐξ αὐτῆς κατ' ἀναλογίαν, μὴ δυναμένην, ὡς εἰκός, νὰ ἐφαρμοδῆ καθ' ὁλοκληρίαν.

Π. Κ—νός.

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΩΤΗΡ ΚΑΙ ΜΕΓΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

Β'.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐμφανίζεται τέλος ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τὸ χάος τοῦ ἠθικοῦ κόσμου μέλλει νὰ διασκεδασθῆ. Αὐτὸς ὁ ἴδιος εὐαγγελίζεται τοὺς λαοὺς τῆς Ἰουδαίας καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ μαθητάς τινας, ὧν ὑπομένει τὸ ἄζεστον τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν ὁποίων φωτίζει τὴν ἀμάθειαν μετὰ μεγίστην πρόκλησιν καὶ ἀγάπης. «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος», λέγει πρὸς αὐτούς, ἐκείνοι δὲ πιστοὶ εἰς τὴν φωνὴν τοῦ διδασκάλου τῶν διασκορπίζονται εἰς [διάφορα μέρη τῆς οἰκουμένης καὶ ὁ λόγος τῆς ἀληθείας ἀντηχεῖ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς. Νέα διάταξις πραγμάτων ἀρχίζει. Αἱ πρώτισται ἀλήθειαι, αἵτινες εἶναι

τὸ στερεὸν θεμέλιον πάσης ἠθικῆς καὶ πάσης ἀρετῆς ἀναγγέλλονται ἐπὶ τέλους εἰς τοὺς λαοὺς. Ὁμιλῶν ἰδίως περὶ μελλούσης ζωῆς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, διακηρύττει καὶ φανερῶναι τὴν ἀλήθειαν ἐν ὄλῃ αὐτῆς τῇ αἴγλῃ· ὅλοι αὐτοῦ οἱ λόγοι φέρουσι τὴν σφραγίδα τῆς πεποιθήσεως ταύτης καὶ ἐπ' αὐτῆς στηρίζεται ὅλος αὐτοῦ ὁ νόμος. Ἐν τῷ φόβῳ τῆς τιμωρίας καὶ ἐν τῇ ἐλπίδι τῆς μελλούσης ἀμειβῆς θέτει τὸν χαλινὸν τῆς κακίας καὶ τὸ ἐλατήριον τῆς ἀρετῆς. Θεὸς ἐρευνητὴν τὰς συνειδήσεις, ἀνταμείβων τὸ ἀγαθὸν καὶ τιμωρῶν τὸ κακόν, ὑποσχόμενος εἰς τὴν ἀρετὴν ἄπειρα ἀγαθὰ, εἰς δὲ τὴν δυστυχίαν ἀνέκφραστον παρηγορίαν, ὁποῖα ὑψηλὴ, ἰσχυρὰ καὶ γόνιμος διδασκαλία!

Καὶ ἀποῦ ἀπαξ ἡ διδασκαλία αὐτῆ ἐγγαρχηθῆ βαθέως καὶ σαφῶς εἰς

τὸ πνεῦμα τῶν λαῶν, τί δὲν δύναται νὰ πράξῃ ὅπως μεταβάλλῃ τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου; Ὅχι, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν εἶναι ἐκ τῶν σοφῶν ἐκείνων, οἵτινες ἰδρύουσι νέαν σχολὴν δι' ὀλίγους μαθητάς, ἀλλ' ἐστάλη ἵνα διδάξῃ ἀδιακρίτως ὅλα τὰ ἔθνη καὶ ὅλας τὰς φυλάς τῆς γῆς. Ἐκεῖνος, ὅστις ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους, ἠυδόκησεν ἐπίσης νὰ δώσῃ εἰς τὴν γῆν θρησκείαν, τῆς ὁποίας ἡ διδασκαλία περιλαμβάνει ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ τοὺς ἀμαθεῖς ὄλη· καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ταλαιπωρουμένους καὶ τοὺς δυστυχεῖς. Μόνος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν τῇ ὑψηλῇ αὐτοῦ οἰκειότητι καταειβάσσεται εἴτε ἀπ' εὐθείας εἴτε διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ μέχρι τῶν κατωτάτων στρωμάτων τῆς κοινωνίας. Ἡ ἄπειρος αὐτοῦ ἀγάπη οὔτε Ἑλληνα οὔτε Βάρβαρον οὔτε κύριον οὔτε δοῦλον διακρίνει, ἀλλὰ θεωρεῖ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἀδελφούς, τοὺς ὁποίους ὀφείλουσιν οἱ μαθηταὶ του νὰ φωτίσωσι· δι' αὐτῶν ἡ ὑψηλοτέρα σοφία διαδίδεται εἰς ὅλας τὰς τάξεις καὶ εἰς ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα, ἢ δὲ ἀλήθεια καθίσταται πλέον δημοτικὴ καὶ παγκόσμιος. Ἄλλοτε ἡ ἐθνικὴ φιλοσοφία, οὕσα ἄνευ σταθερῶν φώτων καὶ ὠρισμένων δογμάτων, ἐταλαντεύετο ὡς πλοῖον κλυδωνιζόμενον ὑπὸ τῶν ἀνέμων καὶ ἐδίσταζε περὶ τῶν θεμελιωδεστέρων ἀρχῶν τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ἀληθείας,

ὁ δὲ λαὸς πλήρης δεισιδαιμονίας ἐλάτρευε τὰ εἰδωλα καὶ τοὺς ψευδεῖς Θεοὺς. Ὅ,τι λοιπὸν οἱ φιλόσοφοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἠγνοοῦν, ὁ λαὸς σήμερον τὸ κατέχει καὶ εἶναι ἀρκούντως πεφωτισμένος ἐπὶ τῶν σημείων ἐκείνων, περὶ τῶν ὁποίων οἱ σοφοὶ τῆς ἀρχαιότητος ἀπήντων τρέμοντες καὶ ἀμφιβάλλοντες. Λάβετε ἐκ τοῦ Χριστιανικοῦ λαοῦ τὸν ἐλάχιστον ἐφημέριον χωρίου τινὸς ἢ τὸν ἀπλούστερον χωρικόν, ἐρωτήσατε αὐτὸν περὶ Θεοῦ, περὶ μελλούσης ζωῆς καὶ περὶ ὄλων τῶν ζητημάτων τῆς ἠθικῆς καὶ θέλετε εὖρει αὐτὸν πλέον πεφωτισμένον παρ' ὅσον ἦταν ὅλοι οἱ σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος ὁμοῦ. Τοιαύτη εἶναι λοιπὸν ἡ ἀνεκτίμητος εὐεργεσία καὶ ὠφέλεια τῆς εὐαγγελικῆς διδασκαλίας.

Ἡ εὐαγγελικὴ διδασκαλία ἀρμόζει καὶ εἰς τὰ ἀπλούστερα πνεύματα καὶ εἰς τὰ ὑψηλότερα. Εἶναι ὁ ἥλιος τοῦ νοητοῦ κόσμου. Ὁμοιάζει πρὸς τὸν αἰσθητὸν ἥλιον, ὅστις ζωογονεῖ ἅπαντα τὴν φύσιν, φωτίζων τὴν ταπεινὴν κοιλιάδα, ὅπως καὶ τὴν κορυφὴν τῶν ὄρεων. Ἄς στηριχθῶμεν λοιπὸν θαρραλέως πρὸς Ἐκεῖνον, ὅστις μόνος κατέχει τὴν ἀληθῆ ἐπιστήμην. Πρὸ αὐτοῦ ὁ ἐθνικὸς κόσμος, οὔτε τὸ μέσον εἶχεν, οὔτε τὴν ἐλπίδα νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ περικαλύπτοντος αὐτὸν σκότους. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὑπῆρξε πράγματι διὰ τὴν ἀνθρωπότητα σωτὴρ καὶ μέγας εὐεργετής. Ἰπῆρξεν ἐπίσης ὁ ἀναμορφωτής τοῦ κόσμου, διαχύσας ἐπ'

αὐτοῦ πνεῦμα νέον καὶ ζωοποιόν, ὥστε εὐλόγως ἠδυνήθη νὰ εἴπῃ ἐγὼ εἰμὴ ἡ δόδος καὶ ἡ ζωή. Ἐγὼ εἰμὴ τὸ φῶς καὶ ἡ ἀλήθεια.

Ἐὰν τώρα, ἀντὶ νὰ ρίψωμεν τυχὸν καὶ ἀόριστον βλέμμα ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν καὶ χριστιανικῶν λαῶν, συγκρίνωμεν καὶ παραβάλωμεν αὐτούς, θέλομεν ἴδει τὴν διαφορὰν καὶ θέλομεν αἰσθανθῆ πόσον ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὑπῆρξε πράγματι ὁ σωτὴρ καὶ ὁ εὐεργέτης τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, διαχέων νέαν ζωὴν καὶ ἐξασκῶν τὴν ὑγιεστέραν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς κοινωνίας ἐν γένει, ἐπὶ τῆς οἰκογενείας καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν πολυπληθῶν τάξεων τοῦ λαοῦ, ἐπὶ τῶν δυστυχῶν καὶ τῶν ἐνδεῶν. Καὶ ποῖον καλὸν ἢ χριστιανικὴ θρησκεία δὲν ἔπραξε καὶ δὲν πράττει ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος; Εἶνε τοῖς πᾶσι γνωστὸν ὅτι εἰς τὸν ὄβολόν τῶν χριστιανῶν ὀφείλομεν τὴν διατήρησιν τῶν ἡμετέρων φιλανθρωπικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων καὶ ὅτι πολὺ περισσότερα ἠθέλομεν κατορθώσαι. ἂν ὑπῆρχε μεταξὺ ἡμῶν ἡ ἀπαιτουμένη πειθαρχία, ἡ χριστιανικὴ ἀνατροφὴ, ἡ τάξις, ἡ ὑπακοή καὶ ἡ ὁμοφωνία, ἤτις διακρίνει τὸν ἀληθῆ καὶ πεπολιτισμένον χριστιανόν. Εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι μόνον οἱ χριστιανικοὶ λαοὶ διαπρέπουσιν εἰς τὰ φῶτα, εἰς τὰς ἐπιστήμας, εἰς τὰς ὠραίας τέχνας, εἰς τὰς ἐφευρέσεις, εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ ἐν γένει εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὸν πολιτισμόν. Ἐν Εὐρώπῃ πολλὰ χριστιανικὰ ἀξελφό-

τητες ἐνεργοῦσι παντοίῳ τρόπῳ ὑπὲρ τῆς ἀνακουφίσεως καὶ ὑπὲρ τῆς συνδρομῆς τῶν πτωχῶν τάξεων τοῦ λαοῦ. Αἱ μὲν εἰσχωροῦσιν εἰς τὰς φυλακὰς σωφρονιστήρια καὶ εἰς τὰ νοσοκομεία, ἄλλαι ἐπισκέπτονται τὰ ἄσυλα τῶν ἀπόρων τέκνων καὶ διδάσκουσι τοὺς ἀμυθεῖς, ἄλλαι ἐξάγουσιν ἀπὸ τὰ καταγῶγια τῆς διαφθορᾶς τὰ πλάσματα ἐκεῖνα, αἵτινα σκληρὰ τύχη πολλάκις κατατρέχει καὶ ἐπὶ τέλους πολλὰ φιλανθρωπικὰ ἔταιρειται χορηγοῦσι βοήθειαν εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην περιθάλψεως, συμβουλῆς καὶ παρηγορίας. Ἐξ ὅλων τούτων, ἃς ὁμολογήσωμεν μετὰ παρηγορίας, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς ἔπραξε τὸ πᾶν καὶ ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας καὶ ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν καὶ ἐν γένει ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ὅτι ἂν δὲν πράττει περισσότερα, εἰς τοῦτο οὐδόλως πταίει ἡ θρησκεία ἀλλ' οἱ χριστιανοὶ οἵτινες παραγνωρίζουσι τὴν ἀποστολὴν καὶ τὸν προορισμὸν αὐτῶν. Πλήρεις λοιπὸν ἐγνωμοσύνης καὶ ἀγάπης ἃς εὐχαριστήσωμεν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας τὸν Σωτῆρα καὶ εὐεργέτην ἡμῶν, ὅστις ἐν τῇ ἀπειρῷ αὐτοῦ ἀγάπῃ καὶ φιλανθρωπίᾳ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, «ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν γέννησας ἑαυτὸν ἐν ἑσπέρῃ ὡς ἄνθρωπος, ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν ἕως θανάτου θανάτου δὲ σταυροῦ διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἔχαρισατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ κάτω-

χθονίων καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ πατρὸς. Ἀμήν». Α. Κ.

ΠΕΡΙ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑΣ

«Οὐ λήψει τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ».

Ἡ τρίτη ἐντολὴ μᾶς διδάσκει ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ματαίῳ, ἀλλὰ μόνον ὅταν εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη, δηλαδὴ ὅταν θέλωμεν νὰ ζητήσωμεν παρ' αὐτοῦ βοήθειαν καὶ σωτηρίαν. Δυστυχῶς ὑπάρχουσι πολλοί, οἵτινες ἀγνοοῦντες τὴν ἐντολὴν ταύτην προφέρουσιν ἐν τῇ ὀργῇ καὶ ἐν τῇ μωρίᾳ αὐτῶν λέξεις ὑβριστικὰς κατὰ τοῦ Θεοῦ ἢ κατὰ τῆς θείας προνοίας. Οὕτως ἀκούομεν καθ' ἑκάστην πολλοὺς, οἵτινες χωρὶς φόβον Θεοῦ καὶ διὰ παραμικρὰν αἰτίαν βαναύτως ὀρκίζονται καὶ καταρῶνται ἑαυτοὺς ἢ τὸν πλησίον. Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι βλάσφημοι, οἵτινες μεταχειρίζονται ὄχι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τοῦ διαβόλου πρὸς τὸν ὅποιον ἀσυστόλως παραδίδουσιν ἑαυτοὺς ἢ τοὺς ἄλλους. Βλασφημοῦσιν ἐπίσης οἱ γόητες, οἱ μάγοι, οἱ μάντιες, οἱ ψευδοπροφήται, οἱ δεισιδαίμονες, οἱ ἱεροκάπηλοι καὶ πάντες ὅσοι ἐπικαλοῦνται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀνοήτων καὶ μοχθηρῶν αὐτῶν πράξεων. Ἐπίσης παραβαίνουσι τὴν ἐντολὴν ταύτην

καὶ οἱ ἐπίορκοι δηλαδὴ ὅσοι ὀμνύοντες δὲν λέγουσι τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ μεταχειρίζονται τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀπάτην. Ὁ ποινικὸς νόμος λέγει ὅτι, ὅστις ψευδομαρτυρεῖ εἴτε ἐπὶ δικαστηρίου εἰς πολιτικὴν τινα ὑπόθεσιν ἢ εἰς ποινικὴν περὶ πλημμελημάτων ἢ πταισμάτων, εἴτε ἐνώπιον οἰασδῆποτε ἄλλης δημοσίας ἀρχῆς τιμωρεῖται μὲ εἰρκτὴν ἐνὸς μέχρι τριῶν ἐτῶν. Ἐὰν ὁ κατηγορούμενος καταδικασθῇ εἰς θάνατον καὶ ἡ ποινὴ δι' οἰανδῆποτε αἰτίαν δὲν ἐξετελέσθῃ ὁ κατ' αὐτοῦ ψευδομαρτυρήσας τιμωρεῖται διὰ βίου εἰς καταναγκαστικά. Πρὸ τίνος καιροῦ τὸ Πταισματοδικεῖον Ἀθηνῶν κατεδίκασεν εἰς τρίμηνον φυλάκισιν ἄτομόν τι, τὸ ὅποιον ἐξῆυριτε τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως, διατὶ νὰ μὴ τιμωρητῆ καὶ ἐκεῖνος ὅστις κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐξυβρίζει καὶ βλασφημεῖ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ;

Ὁ βλάσφημος διαφέρει ἀπὸ τὸν ἱερόσυλον, καθόσον ὁ πρῶτος ἐκφράζει ὕβρεις αἰσχροῦ καὶ ἀνοσίας κατὰ τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ὁ δεύτερος ἐκτελεῖ ἔργα ἀσεθεῖ καὶ ἀνίερα κλέπτων

τὰ πρὸς τὴν Θεῖαν λατρείαν καθιερωμένα ἀντικείμενα. Παρὰ τοῖς Ἑβραίοις ὁ βλάσφημος ἐτιμωρεῖτο διὰ τοῦ θανάτου καὶ ἐλιθοβολεῖτο ὑπὸ τοῦ λαοῦ. «Ὅστις βλασφημήσῃ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἐξάπαντος θέλει θανατωθῆναι ὅλη ἡ συναγωγή μετὰ λίθους θέλει τὸν λιθοβολήσῃ· τόσον ὁ ξένος καθὼς καὶ ὁ αὐτόχθων». (Λευϊτικὸν κεφ. κδ'. ἐδ. 14—16).

Ἐπὶ τῶν ἀρχαίων βασιλείων τῆς Γαλλίας οἱ βλάσφημοι ἐστηλιτεύοντο ἢ ἔκαιον τὰς γλώσσας αὐτῶν διὰ πεφυρακτωμένου σιδήρου. Εἰς τὴν Ῥώμην περὶ τὸν 16ον αἰῶνα οἱ βλάσφημοι κατὰ πρώτην φορὰν κατεδικάζοντο εἰς πρόστιμον, τὴν δὲ δευτέραν εἰς μαστίγωσιν, ἐὰν δὲ ἦσαν κληρικοὶ καθηροῦντο ἢ ἐστελλόντο εἰς τὰ κάτεργα.

Ἡ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΙΑ ΕΝ Τῆ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚῆ ἸΘΡΗΣΚΕΙΑ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φυλλαδίου καὶ τέλος).

Τὴν Χριστιανικωτάτην ταύτην τῆς ὀρφανοτροφίας ἀρετὴν βλέπουμεν πραγματοποιουμένην ἀπ' αὐτῆς τῆς συστάσεως τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ πρῶτον οἱ Ἀπόστολοι ἐπόμενοι τῷ παραδειγματι τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν, κηρύττοντος ἐπὶ τὰ ἔθνη κήρυγμα θεσπέσιον, εὐρηγῆς καὶ ἀγάπης παγκοσμίου σύμβολον, φιλανθρωπίας καὶ εὐσπλαγχνίας. Ἐθαγγέλιον «ἀγαπᾶτε ἀλλήλους» (Ἰωάν. ιγ', 34), ἐποίουν καὶ συνίσταν μάλιστα αὐτὴν, δεικνύοντες διὰ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς τὴν καθαρότητα καὶ ἀγνότητα τῆς Χριστιανικῆς Ἰθρησκείας. Ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβος λέγει «Ἰθρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστὶν ἐπισκέπτεσθαι

ὀρφανούς [ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν]» (α', 27).

Μετ' αὐτοὺς οἱ πρῶτοι Χριστιανοί, οἵτινες ὄχι μόνον ἀπλῶς ἠγάπων ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ θεωρούμενοι ὡς ἐν σῶμα καὶ μία οἰκογένεια εἶχον τὰ πάντα κοινά. Πρὸς δὲ καὶ τὰ συμβαίνοντα αὐτοῖς ποικίλα τῆς ἀνθρωπότητος δυστυχήματα πάντες συνεμερίζοντο διὸ ἐθαυμάζοντο καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐθνικῶν ἀναφωνούντων «ἴδετε πόσον ἀγαπῶσιν ἀλλήλους».

Ἐπόμενον λοιπὸν ἦτο ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς νὰ ἀναπτυχθῶσι πολὺ τὰ φυσικὰ ἐκεῖνα αἰσθημάτων τῆς ἀνθρωπίνης ἀλληλεγγύης καὶ τῆς εὐγενοῦς συμπαθείας, τὰ ὅποια ὁ δημιουργὸς ἐνεχάραξεν

ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ τοῦτο ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐκφράζων θαυμασίως τὸ αἰσθηματὸς τῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀξίας, ὁποῖον δαλίζεται καὶ ἐγὼ οὐ πυροῦμαι ;» (Β', Κορ. ια', 2). Καὶ βλέπομεν σήμερον πανταχοῦ τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου δια-

Ἡ ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΑΒΡΑΑΜ

ἀνέπτυξεν αὐτὸ ὁ Χριστιανισμὸς, λέγει διὰ λόγων τόσον ζωηρῶν καὶ οὕτως εἰπεῖν παθητικῶν «τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ, τίς σκαν-

λάμπουσιν τὴν Χριστιανικωτάτην ἀληθῶς καὶ τὰ μάλιστα εὐεργετικὴν ταύτην ἀρετὴν τῆς ὀρφανοτροφίας. Πανταχοῦ δηλ. ἔχου-

σιν ἐγερεθῆ μεγαλοπρεπῆ καὶ ὑπερήφανα ὄρφαινοτροφεῖα ἐν οἷς ὑπάρξεις ἐστεργημέαι τῆς πατρικῆς βοήθειας καὶ μητρικῆς περιθάλψεως, τὴν ἀπελπιστικὴν δὲ δυστυχίαν σύντροφον ἔχουσαι καὶ ὑποκείμεναι εἰς ἠθικὸν ναυάγιον, εὐρίσκουσι τὴν μητρικὴν ὑποδοχὴν καὶ προστασίαν καὶ ἐκπληροῦται ὑψιστιον καθῆκον ἢ περιθάλψις καὶ ἠθικὴ ἐπ' αὐτῶν ἐποπτεία καὶ οὕτω εὐεργετούμεναι διδάσκονται ἐμπράκτως ὁποῖαι πρέπει νὰ ᾧσι καὶ αὐταὶ ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν, τοῦθ' ὅπερ τὰ μέγιστα συμβάλλει εἰς τὴν ἠθι-

κὴν τοῦ ἔθνους ἀγωγὴν, δι' ἧς προάγονται καὶ εὐημεροῦσιν οἱ πολῖται.

Οὕτως ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ἢ διδάσκουσα τοιαύτας ἀρετὰς, εἶνε ἢ μόνη κατὰ τὸν Ἀπόστολον Ἰάκωβον «καθαρὰ καὶ ἀμίαντος» θρησκεία, ὃ δὲ πιστὸς ὁπαδὸς αὐτῆς ὁ ἐκτελῶν μετὰ καθαροῦ συνειδότητος πάντα τὰ ἐαυτῆς παραγγέλματα θὰ ἀκούσῃ τῆ ἡμέρα ἐκείνη τὴν μακαρίαν ἐκείνην φωνὴν «εἴσελθε, δοῦλε, εἰς τὴν χάραν τοῦ Κυρίου σου». (Ματθ. κε', 21).

† Ἀρχιμ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

ΤΟ ΧΑΡΤΟΠΑΙΓΝΙΟΝ

Ἐπάρχουσι προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίαι τοσοῦτον ριζωμέναι εἰς τὰ ἡμέτερα ἦθη καὶ ἔθιμα ὥστε δυσκόλως ἐξαλείφονται καὶ θεραπεύονται. Οὕτω λόγου χάριν οἱ φανοί, οἱ κλήιδωνες, αἱ διαχύσεις καὶ αἱ εὐθυμίαι τῶν Ἀπόκρων, ὅλα ταῦτα δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ λείψανα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ Ρωμαίων, ἕτινα ἡ Ἐκκλησία αὐστηρῶς καταδικάζει καὶ ἀπαγορεύει. Ὁ Λατῖνος ποιητὴς Ὁράτιος λέγει ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἀνθρώπους νὰ μαίνωνται ἅπαξ τοῦ ἔτους, *semel in anno insanire licet* ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης ὀρμώμενοι οἱ ἔθνη οἱ εἰς τὰ Διανύσια, τὰ Κρόνια,

τὰ Ἀνθεστήρια, τὰ Ἀφροδίσια αὐτῶν ἐπέτρεπον εἰς ἑαυτοὺς νὰ λέγωσι τὰ ἐξ ἀμάξης καὶ νὰ πράττωσι πᾶν ὅ,τι αἰσχρὸν καὶ ἀνόσιον. Ἐνῶ οἱ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας θεωροῦσιν ὡς ἀφωρισμένον τὸν φέροντα προσωπίδα, ἡμεῖς σχηματίζομεν ἐπιτροπὴν ὅπως δώσωμεν ἐπισημότητα εἰς τὸν λεγόμενον Καρονάβαλον. Ὁ Μανασσῆς βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ ἀπώλεσε τὸ βασίλειόν του διότι ἐπραξε τὰ πονηρὰ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου καὶ ἠκολούθησε τὰς προλήψεις καὶ τὰ βδελύγματα τῶν ἔθνων, τὰ ὅποια ὁ Κύριος εἶχεν ἐκδιώξει ἀπ' ἐμπροσθεν τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ ἠκοδόμησε θυσιαστήρια

εἰς δὴν τὴν στρατιάν τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐπέρασε τὰ τέκνα του διὰ τοῦ πυρὸς καὶ ἐπρομάντευσεν ἀκόμη καιροῦ καὶ μετεχειρίζετο εἰωνοσκοπίαι καὶ μαγείας καὶ πολλὰ πονηρὰ ἔπραξεν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου διὰ νὰ παροξύνῃ αὐτὸν εἰς θυμὸν. Διὰ τῆς διαγωγῆς ταύτης ὁ Μανασσῆς ἀπεπλάνησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοίκους τῆς Ἱερουσαλήμ, ὥστε νὰ πράττωσι χειρότερα παρὰ τὰ ἔθνη. Διὰ τοῦτο ὁ Κύριος ἔφερεν ἐναντίον του τὰ στρατεύματα τῶν Ἀσσυρίων, ἅτινα συνέλαβον τὸν Μανασσῆν καὶ ἔδεσαν αὐτὸν μετ' ἀλύσεις καὶ τὸν ἔφεραν αἰχμάλωτον εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Ἐνῶ τεθλιμμένος ὠδηγεῖτο εἰς τὰς φυλακάς, ἐκέτευσε Κύριον τὸν Θεὸν του, ὅστις ἐπήκουσε τῆς δεήσεώς του καὶ ἐπανάφερεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ εἰς τὸ βασίλειόν του. (Χρονικῶν Β'. κεφ. λγ'. 1—13).

Βεβαίως ἦτο ἀδύνατον εἰς τοὺς ἀποστόλους νὰ ἐξαλείψωσι διὰ μιᾶς τὰς δεισιδαιμονίας τῶν ἐθνικῶν, ἀκολούθως ὁμοῦ αἱ Σύνοδοι κατεδίκασαν αὐστηρῶς τὰς προλήψεις τῶν ἐθνικῶν, τὰς ὁποίας ἡμεῖς θεωροῦμεν ὡς θρησκευτικὰς καὶ νομίμους. Ἐπίσης μετὰ τῶν ἠθικῶν νοσημάτων, ἅτινα ἐπεκράτησαν παρ' ἡμῖν τὸ πρῶτιστον εἶναι τὸ χαρτοπαίγνιον. Ἡ λέξις *grec* παρὰ Γάλλοις, ἐκτὸς τῆς κριολογίας αὐτῆς Ἑλλην, σημαίνει ἐπίσης ἐκεῖνον ὅστις κλέπτει εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον. Ἄντι λοιπὸν νὰ περιορίσωμεν, χάριν φιλοτιμίας τὸ ἐλάττωμα τοῦτο, θεωροῦμεν ἀπα-

ραίτητον νὰ ἐγκαινιάσωμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους διὰ γενικῆς χαρτοπαίξιας καὶ νὰ θεωρῶμεν ὡς μεμορφωμένον ἐκεῖνον, ὅστις συχνάζει εἰς τὰς λέσχας καὶ καταγίνεται εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον! Ὁ διάσημος νομομαθὴς Γάλλος Πετι ἐξετάζων τὸ χαρτοπαίγνιον ὑπὸ νομικὴν ἐποψὴν λέγει ὅτι ὁ χαρτοπαίκτης θεὸν νὰ τιμωρεῖται ὡς περὶ ὁ κλέπτης, ὅστις ἀφαιρεῖ διὰ τοῦ δόλου καὶ τῆς ἀπάτης τὰ χρήματα τῶν ἄλλων.

Ἐπίσης ὁ ἠθικολόγος Δυσὸ ἐξετάζων τὸ χαρτοπαίγνιον ὑπὸ ἠθικὴν ἐποψὴν λέγει: Ἐπειδὴ ὁ χαρτοπαίκτης στερεῖται ἠθικῶν ἀρχῶν, διὰ τοῦτο κατατὰ ἐπικίνδυνος καὶ ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν κοινωνίαν. Ἡ ὀργὴ ἐντολὴ διατάττει νὰ σεδῶμεθα τὴν περιουσίαν τοῦ πλησίον καὶ ὅτι πᾶσα μικρὰ ἢ μεγάλη ἀφαίρεσις τῆς περιουσίας τῶν ἄλλων ὀνομάζεται κλοπὴ καὶ συνεπάγεται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐντολῆς ταύτης. Παραβιάζουσι λοιπὸν τὴν ἐντολὴν ταύτην ὅχι μόνον οἱ κλέπται, οἱ λησταὶ καὶ οἱ λωποδύται ἀλλὰ καὶ ὅσοι δι' εἰσαδήποτε ἀπάτης σφετερίζονται τὰ ξένα πράγματα. Πολλοὶ μάλιστα, εἰς τὴν εἰς χαρτοπαίκτης, ἐπικαλύπτουσι τὴν κλοπὴν αὐτῶν μετὰ τὸ χροῦμα τῆς νομιμότητος καὶ θεωροῦσιν ὡς ἀπαραίτητον χρέος νὰ συχνάζωσι εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὅπου γίνεται μεγάλη χαρτοπαίξια, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι ἡ ἀπόγνωσις καὶ ἡ αὐτοκτονία.

Ἡ ἐφεύρεσις τῶν χαρτοπαίγνιων

χρονολογείται ἐκ τῆς ἐποχῆς τοῦ 1328. Οἱ αὐλικοὶ ὅπως διασκεδάσωσι τὴν παραφροσύνην Καρόλου τοῦ Σ', βασιλέως τῆς Γαλλίας, ἐφεύρον τὸ χαρτοπαίγιον, τὸ ὅποιον βαθμηδὸν εἰσεχώρησεν εἰς ἅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας. Ἡ γαλλικὴ Βουλὴ, βλέπουσα ὅτι ἡ διαφθορὰ τῆς χαρτοπαιξίας εἶχε καταστήσει γενικὴ καὶ θέλουσα νὰ θέσῃ ἐν τέρμα εἰς τὴν κατάχρησιν ταύτην, διὰ βουλευτικοῦ ψηφίσματος δημοσίου θέντος τὸ 1336 ἀπαγορεύει ῥητῶς τὴν ὑπαρξίν τῶν χαρτοπαιγνίων καὶ τιμωρεῖ αὐστηρῶς τοὺς ἔχοντας καταστήματα χαρτοπαιξίας. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἐπίσης αὐστηρῶς ἀπαγορεύονται ἅλα τὰ τυχηρὰ παιγνίδια. Βεβαίως τὰ μέτρα, τὰ ὅποια λαμβάνει ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις ὅπως ἐμποδίσῃ τὸ χαρτοπαίγιον εἶναι καλὰ καὶ ἀναγκαῖα, ἀλλὰ διὰ νὰ παύσῃ τὸ ἠθικὸν τοῦτο νόσημα χρειάζονται ἠθικὰ φάρμακα. Ἐκτὸς τῶν ἀναμορφωτικῶν νόμων εἶναι ἀνάγκη καὶ ἡ ἀνιμέρφωσις καὶ ἡ Χριστιανικὴ ἐκπαιδεύσις τοῦ λαοῦ.

Δέον πρῶτον νὰ μορφώσωμεν τὴν καρδίαν διότι ἐξ αὐτῆς προέρχονται οἱ κακοὶ διαλογισμοί, ἡ τάσις πρὸς τὴν αὐτοκτονίαν, τὸ αἰσθημα τῆς ἀντεκδικήσεως, ὅπερ ὑπάρχει εἰς τινὰ μέρη τῆς Πελοποννήσου καὶ πρὸ πάντων τὸ χαρτοπαίγιον, τὸ ὅποιον κυριεύει τοὺς περισσοτέρους ἐξ ἡμῶν. Αἱ μαντεῖαι, αἱ γοητεῖαι, αἱ ἱεροκαπηλεῖαι, αἱ βλασφημίαι, ἡ μέθη τὰ συχνὰ διαζύγια ἅλα ταῦτα εἶναι ἀντιχριστιανικά καὶ μόνον διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ κηρύγματος δύνανται σὺν τῷ χρόνῳ νὰ ἐξαλειφθῶσιν. Ἐπίσης εἶναι ἀναγκαῖον νὰ παρακάθῃται εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς εὐπαιδευτος κληρικὸς, ὅστις διὰ ἀναπλάσεως καταλλήλων νομοσχεδίων νὰ ἐργάζεται ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς ἀναπλάσεως τοῦ λαοῦ ὅπως τοῦτο γίνεται εἰς τὴν Ἀγγλίαν, εἰς τὴν Γαλίαν καὶ τελευταίως εἰς τὴν Ρωσίαν, ὅπου εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρακάθονται περίπου δώδεκα διακεκριμένοι κληρικοὶ πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐκκλησίας.

A. K.

Ο ΓΕΡΩΝ ΕΠΑΙΤΗΣ

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

Παρὰ ἀξιολύστου προσώπου ἠκούσαμεν τὴν ἀκόλουθον διήγησιν, ἣτις ἂν ὄχι κατὰ λέξιν, εἶναι ὅμως κατὰ τὸ βάθος καὶ τὴν οὐσίαν αὐθεντικὴ καὶ ἀληθεστάτη. Ἴδου τὰ καθέκαστα τῆς συγκινητικῆς ταύτης ἱστορίας.

— Ἦτο θέρους καὶ ἐξηλθον ὅπως περιδιαβάσω εἰς τὰ ὑψώματα, αἶνα δεσπόζουσι τῆς πόλεως. Ἡ ἑσπερινὴ αὖρα ἔσειεν ἠρέμως τὰ φύλλα τῶν δένδρων καὶ εἰς μὲν τὰ δεξιὰ μου ἔξετείνετο ἀνθοστόλιστος καὶ κατωπρόσινος κοιλιάς, εἰς δὲ τὰ ἀριστερὰ ἡ εὐρεῖα καὶ γαλανὴ θάλασσα. Ὁ ἥλιος μεγαλοπρεπῆς ἐβυθίζετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὰ ἀχανῆ ὕδατα τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ διὰ τῶν τελευταίων χρυσῶν αὐτοῦ ἀκτίνων ἐχρωμαίτιζε διὰ ῥοδινοῦ χρώματος τὰ πέριξ ὄρη καὶ τοὺς χλοεροὺς καὶ ἀνθηροὺς λόφους. Ἐνῶ ἐθαύμαζον τὸ μεγαλεῖον, τὴν γαλήνην καὶ τὴν καλλονὴν τῆς φύσεως, αἴφνης ἡ φωνὴ γέροντος ἐπαίτου, καθημένου εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δρόμου καὶ ζητοῦντος ἱκετευτικῶς ἐλεημοσύνην, ἐπέσυρε τὴν προσοχήν μου. Ἡ σοβαρὰ καὶ

ἀξιοπρεπὴς αὐτοῦ στάσις μοὶ ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν.

— Εἰσθε ποῦν ἠλικιωμένος, τῷ λέγω, πλησιάσας αὐτόν.

— Κατ' αὐτὰς συμπληρώνω, κύριε, τὸ ἐννενηκοστὸν ὄγδον ἔτος τῆς ἡλικίας μου καὶ πιθανὸν γὰρ εἶναι τὸ τελευταῖον τῆς ζωῆς μου.

— Ἐπειδὴ πιστεύετε ὅτι μετ' οὐ πολὺ θὰ ἐγκαταλείψητε τὸν [κόσμον] τοῦτον, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ ἐκάματε τὸς δεούσας προετοιμασίας διὰ τὴν μέλλουσαν ζωὴν.

— Μάλιστα, κύριε, πάντοτε προσεπάθησα νὰ ἐκτελέσω τὰ χριστιανικά μου καθήκοντα. Δυστυχῶς ὅμως οἱ γονεῖς μου δὲν ἐφρόντισαν νὰ μοὶ δώσουν χριστιανικὴν ἀνατροφὴν, ἐπομένως ἀγνοῶ πολλὰ ζητήματα, τὰ ὅποια ἀποβλέπουσι τὴν πίστιν καὶ τὴν μέλλουσαν εὐτυχίαν μου. Δὲν ἀνεγράφη ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κύριε, ὡς ἐκ τοῦτου ὑπῆρξα δυστυχὴς εἰς ὅλον μου τὸν βίον. Ὅταν ἤμην νέος πολλοὶ φίλοι μου με συμβούλευον νὰ γείνω μέλος μερικῶν μυστικῶν ἑταιρειῶν, ἀλλ' ἠρηγήθην φοβούμενος μήπως πέσω εἰς τὴν

πλάνην. Ἐν τούτοις, μολονότι εἶμαι πτωχὸς ἐπαίτης, διατελῶν μέλος δύο φιλανθρωπικῶν συλλόγων, οἵτινες ἔχουσι σκοπὸν τὴν περιθαλίψιν τῶν ἐνδεῶν καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἠθικοποίησιν τῶν ἀπόρων παίδων.

— Καλῶς ἐπράξατε νὰ μεριμᾶτε περὶ τῆς μελλούσης ζωῆς, ὑπάρχει ὁμῶς μία φιλανθρωπικὴ ἀδελφότης, πολὺ σπουδαιότερα ἐκείνων, αἱ μοὶ ἀναφέρατε καὶ περὶ τῆς ὁποίας, ὡς φαίνεται, δὲν ἔχετε ἰδέαν.

— Ἀληθῶς! μοὶ προξενεῖτε θανμασμόν! Καὶ δύναμαι νὰ μάθω τὸ ὄνομα αὐτῆς;

— Αὕτη εἶναι ἡ ἀδελφότης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ μολονότι εἶμαι ἀνάξιος, διατελῶ πρὸ πολλοῦ μέλος αὐτῆς. Ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ πολλαὶ ἀδελφότητες, αἵτινες ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς φιλανθρωπίας προεβούσιν ἀρχὰς ἀντιθέτου

εἰς τὴν διάδοσιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως, πλαγίως μάλιστα πολεμοῦσιν αὐτήν. Ὁ ἀκολουθῶν καὶ ἐφαρμόζων τὰ παραγγέλματα τοῦ Εὐαγγελίου δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ μάθῃ παρὰ τῆς μασσωνίας ἢ παρ' ἄλλης τινὸς σοσιαλιστικῆς ἢ μυστικῆς ἑταιρείας, τὴν τελειότητα, τὴν φιλανθρωπίαν καὶ τὴν ἀδελφοποίησιν τῶν λαῶν. Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἐφήρμοζαν πληρέστατα τὰς ἀρχὰς τῆς κοινοκτημοσύνης καὶ πάντες οἱ πιστεύοντες, καθὼς λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς εἰς τὰς πράξεις τῶν ἀποστόλων, εἶχον ἅπαντα κοινὰ καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι καθότι ἄν τις χρεῖαν εἶχε.

(Ἔπεται τὸ τέλος).

ΧΡΟΝΙΚΑ

ἘΠΕΤΕΙΟΣ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΗΜΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ κ. κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

Μετὰ ἐπιβλητικῆς μεγαλοπρεπειᾶς διεξήχθη τὴν 13ην τρέχοντος ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναφ τῆς Ἀγ. Φωτεινῆς ἡ εορτὴ τοῦ μεγάλου Πατρὸς τῆς Ἐκκλησίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, λειτουργοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ἡμῶν κ. κ. Χρυσοστόμου καὶ τῶν Θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων Ἀγίου Καμπανίας κ. Φωτίου Μαρινάκη καὶ Ἀγίου Τράλλων κ. Χρυσοστόμου.

Πλήθος ἄπειρον λαῶν ἀπὸ πρῶτας κατέκλυσε τὸν ναόν, σπεύσαν νὰ ἐκδηλώσῃ τοιοῦτοτρόπως τὰ αἰσθηματὰ του πρὸς τὸν ἐορτάζοντα λατρευτὸν Μητροπολίτην του καὶ τὸν δημοφιλεῖ βοηθὸν ἐπίσκοπόν του. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, καθ' ἣν διὰ λαμπροῦ λόγου ἡ Α. Σ. περὶ τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου ἐξῆρε τὰ θρησκευτικὰ αἰσθηματὰ τοῦ ποιμνίου του καὶ παρὰ πολλοῖς προδύκλασε δάκρυα συγκινήσεως, ἐγένετο ὑποδοχὴ ἐν τῇ Ι. Μητροπόλει ὑπὸ τοῦ Σ. Μητροπολίτου μετὰ τῆς διακρινούσης ἀ-

τόν προσηγείας, τοῦ Ἀγ. Τράλλων μὴ δεχομένου ἐπισκέψεις ἐνεκα πένθους. Πρὸς ἡλθοι τὰ ἀξιοτίμα μέλη τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Κεντρικῆς, ὁ πρόεδρος τῆς Ρωσίας, οἱ διευθυνταὶ τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν ἐφημερίδων, αἱ διάφοροι ἐφοροεπιτροπαί, ὁ εὐαγγεῖ κληρὸς, οἱ Πρόεδροι καὶ Σύμβουλοι τῶν διαφόρων σωματείων, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀδελφότητος «Εὐσεβείας» μετὰ τῶν ἱεροκηρῶν καὶ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ αὐτῆς. Ἀντιλλογήσαν διάφοροι προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις, ἰδιαιτέραν δὲ αἰσθησὶν προξένησεν ἐκεῖνη ἣν ἐκ μέρους τῆς «Εὐσεβείας» προσεφώνησεν ὁ ἐκ τῶν ἱεροκηρῶν τῆς ἀδελφότητος ἑλλόγιμος κ. Βασιλεῖος Εὐθυμίου καὶ ἡς περιλήψιν παραθέτομεν κατωτέρω:

Σεβασμιώτατε,

Αἱ θρησκευτικαὶ καὶ ἐθνικαὶ πανηγύρεις ὑπενθυμίζουσι εἰς τὰ ἔθνη μεγάλα καὶ ἀξιοσημείωτα γεγονότα. Καὶ σήμερον ἄρρητος εὐφροσύνη κατέχει τὴν ἐμογένειαν, διότι ἀνέτειλε φαειρὰ ἡ εορτὴ τοῦ Ἀτλαντοῦ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ρητορικῆς καὶ ἀτρομήτου ἥρωος ὅλης τῆς Χριστιανώσεως, τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Ἀναμφιδόλως δὲ ἡ μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων ἀντιπροσωπεύουσα τὸ φρόνημα ὄλων τῶν τέκνων τῆς, ὑπὸ τὸ κράτος χαρμοσύων αἰσθημάτων, θὰ περιεληθῆ σήμερον τὴν χρυσοῦραντον αὐτῆς στολήν, θὰ τονίσῃ παιδῶν, θὰ ψάλλῃ ἐγκώμια καὶ θὰ ἐπικοινωνήσῃ πνευματικῶς μετὰ τὸ πνεῦμα τοῦ μεγάλου τέκνου τῆς, τὸ ἔσποτον οὐρανόθεν ἀφεύκτως ἐπευλογεῖ τὸ θεοδόξιστον ἔργον τῆς. Ἐάν δὲ τοιαῦτα αἰσθηματὰ κατακλύζον αὐτὴν τὴν στιγμήν τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων, καὶ ἐκεῖθεν ὁ ἐνθουσιασμός μετοχετεύεται τρόπον τινὰ εἰς ὅλην τὴν ἐμογένειαν, διακαῶς ἐπιποθεῖσιν ν' ἀναφανοῦν εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν ἐρίζοντα νέοι Χρυσοστόμοι διὰ νὰ παύσῃ πλέον μελανειμονοῦσα καὶ νὰ περιεληθῆ τὴν ἡγεμονικὴν αὐτῆς ἀλουργίαν. Ἐάν, λέγω, ὑπὸ τοιούτων αἰσθημάτων ἐμφερεῖται ἡ βα-

σιλὴ τῶν πόλεων, ἡ Ἰωνικὴ ὁμῶς πρωτεύουσα ἔχει καὶ ἕνα περισσότερον λόγον νὰ σκιρτῇ σήμερον ἐκ χαρᾶς καὶ νὰ σαμνῶνται, διὰ τὴν ἐπέτειον εορτὴν τοῦ πεπνυμένου αὐτῆς ἱεράρχου. Ἀρκεῖ νὰ εἶνε τις ὀλίγον προσεκτικός, καὶ ἀμέσως θὰ συμπεράνῃ τὸν πλῆθόν, ὅστις δυνεὶ σήμερον ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν ἐπικρατὴν Σμύρνης. Τοῦ γενικοῦ δὲ οὐτοῦ ἐνθουσιασμοῦ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μείνῃ ἀμέτοχος ἡ προσουγενῆς «Εὐσεβεία» τῆς ὁποίας τὸ ὑψηλὸν ἔργον μετὰ τὴν στοργὴν καὶ ἐνδικῆρον περιβάλλει ἡ Ἰ. Μ. Σεβασμιότης καὶ διὰ τοῦτο μοὶ ἀνέθηκε τὴν ὑψηλὴν ἐπιτροπὴν νὰ διερμηνεύσῃ τὰ εἰλικρινῆ τῆς συγχερητήρια. Χαιρετίζει λοιπὸν δι' ἐμοῦ γηθοσύνας τὴν θερμουργίαν αὐτῆς προστάτην, καὶ δὲν προσχέρει μόνον ἀνθοδέσμη ἀπὸ ὕλικὰ καὶ μακρινάμενα ἀνθη, ἀλλὰ καὶ ἀνθοδέσμη ἐστολισμένην μετὰ ἀειθλῆ ἀνθη τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ μετ' ἐρμαθῶν ἀγῶν καὶ ἀδόλων αἰσθημάτων. Συναισθημονεμένη ὅτι ἡ πολυπόθητος ἀδελφότης τὴν ἔδοξεν μὲν ἀλλὰ καὶ ἀκανθώδη ἀποστολὴν τῆς Ἰ. Μ. Σεβασμιότητος εὐχεται ὅπως ὁ Ἰψιστος ἐνισχύῃ αὐτὴν εἰς τὸ ὑψηλόν τῆς ἔργον, ὅπως καταξιώσῃ αὐτὴν νὰ εορτάσῃ τὸ ἐρχόμενον ἔτος ὑπὸ καλύτερας συνθήκας καὶ ὅπως ἀναδείξῃ καὶ ἄλλους ἐμόφρονας στρατιώτας τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας διὰ νὰ ἴδῃ καὶ πάλιν τὸ εἶδος μας χρυσὴν ἐποχὴν, ἐφάμιλλον πρὸς τὸν χρυσοῦν τέταρτον αἰῶνα τὸν ὅποιον ἐδημιούργησεν ὁ τότε Χρυσόστομος καὶ οἱ ἐμόφρονές του.

Ἀμην

Ἡ Δεσφύνησις τοῦ Ι. Πολύκαρπου εὐχομένη ταχεῖν ποκαμάτωσιν τῶν ἐν τῇ ἄνω προσηγείας ἰδῶν περὶ Ἐκκλησιαστικῆς ἀνορθώσεως συγχίρει θερμῶς τὸν προστάτην παντός καλοῦ Σ. Μητροπολίτην Σμύρνης ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ αὐτοῦ εορτῇ.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † Ὁ Σμύρνης Χρυσόστομος
 † Ὁ Τράλλεων Χρυσόστομος
 Π. Παπαδήμου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΟ Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΘΡ. ΑΔΕΛΦΟΤ. ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ
 Περ. Δουκάς Π. Δουκέλλης
 Γ. Ρουσσέν Ν. Βακαλάκης
 Π. Κασάπογλου Στ. Κεκαλάς
 Α. Ἀθηνογένης Δ. Δουρουδόγλου
 Μ. Νικολαΐδης Δ. Σεμιζόπουλος

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Ἀδριον Κυριακὴν 18 Νοεμβρίου οἱ Ἱερο-
 κήρυκες τῆς Θρησκευτικῆς Ἀδελφότητος
 «Εὐσεβείας» θὰ κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς :

Ὁ Ἱερολογ. κ. Γρ. Ὁρφανίδης π. μ.
 ἐν τῷ Ἱερῷ ναφ ἁγ. Μαρκέλλας.

Ὁ Ἱερολ. κ. Π. Παπαδήμου π. μ. ἐν τῷ
 Ἱερῷ ναφ τοῦ Σεβδίκισι.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Π. Κατσιναβάκης π. μ.
 ἐν τῷ Ἱερῷ ναφ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεο-
 λόγου (Ἄνω Συνοικίας), μ. μ. δὲ ἐν τῇ
 σχολῇ ἁγ. Βουκόλου.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Β. Εὐθυμίου π. μ. ἐν τῷ
 Ἱερῷ ναφ ἁγίου Δημητρίου, μ. μ. δὲ ἐν τῇ
 σχολῇ ἁγ. Τρύφωνος.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Ἄνδρ. Κουρνιακτῆς μ.
 μ. ἐν τῇ σχολῇ ἁγ. Νικολάου.

ΣΗΜ. Τὸ ἐν ταῖς σχολαῖς κήρυγμα ἄρ-
 χεται τὴν 3ην ὥραν μ. μ.

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Σ. ἅγιον Πάφου κ. κ. Ἰάκωβον
 (Πάφου—Κύπρου).—Πανοιολογ. Ἄρ-
 χιμανδρίτην κ. Δωρόθεον Ν. Δουκάκην
 (περιοδεύοντα) καὶ Κουρ Ἰωάννην Ε.
 Πανσεληνιαδὴν (Χάλκην—Κων)πό-
 λεως).—Δημήτριον Σ. Βακιριζιδέλλην
 (Βάλιαν) καὶ Δημήτριον Μαρκόπουλον
 (Βαθὺ—Σάμου). Ἐπιστολαὶ σας ἐλήφθη-
 σάν. Ἀπάντησιν ταχυδρομικῶς.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Σμύρνη	Γρ. ἄργ.	24
» ταῖς ἐπαρχίαις.	»	30
» τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ.	7
» Ἀμερικῇ	φρ. χρ.	10

Ἐκαστον τεύχος μεταλ. 2

Ἱπεύθυνος : Π Γ. ΔΟΥΚΕΛΛΗΣ = Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ο ΕΡΜΗΣ.